

ЗОТЛУЙСЬ

ГОТУЙСЬ

Журнал пластового новацтва
Видас Головна Пластова Булава

Редагує Колегія у складі:

Тоня Горохович, Денис Беднарський, Дарія Даревич

"HOTUYS"

a Ukrainian Monthly Magazine for Children
published by Plast, Ukrainian Youth Ass'n,
2150 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 4V7 Canada

**

*

Printed by Kiev Printers Ltd.

2466 Dundas St. West, Toronto, Ont. M6P 1W9

**

*

Second Class Mail — Registration Number 2529

KIEV PRINTERS LTD. — PHONE: 537-5572

Адреса Редакції і Адміністрації:

HOTUYS MAGAZINE

2150 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada
Tel.: (416) 769-7855

Від 1 січня 1978 р. річна передплата "Готуйсь" вносить:
США і Канада — \$10.00; Австралія — рівновартість 10.00
амер. дол.; Велика Британія — 1.50 фунтів; Австрія —
75.00 шилінгів; Аргентина — 2 ам. дол. Німеччина — 15.00
нім. марок; Франція — 10.00 франків; Бельгія — 100.00
бел. франків.

Ціна одного числа \$1.00

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОТУЙСЬ"

що вплинули до 15 листопада 1979 року

IV Гніздо УПН-он "Пташата", Монреал, Канада \$17.07

Із збірки на Літній Зустрічі X-го куреня УПС

"Чорноморці" на Верховині в червні 1979 р., Глен

Спей, ЗСА \$45.00

Разом 62.07

● Ілюстратори цього числа: Онсана Борис, Дарія Даревич, Богдан Певний, Едвард Козак, Ірина Савойка.

● На обкладинці: Різдвяна картка маляра Л. Денисенка.

ЗМІСТ:

Сторінка

- 1 Сестр. Леся: Христос Родився!
- 2 Сестр. Тоня: Свят-Вечір
- 3 За Дзвіночком: Чудо в хаті розбійника
- 4 Б. Х.: Двадцять Друге Січня
- 5 **: Перше українське свято свободи
- 6 За М. Драгомановим: Вільгельм Тель
- 7 **: Дума про Івася Коновченка
- 9 О. Тарнавська і Л. Храплива: Новацьке Різдво (пісня)
- 10 Г. Карпенко: Світло і життя
- 11 Сторінки пластових малят:
К. Вагилевич: Молитва
Ю. Шкрумеляк: Ялинка
- 12 Ролянин: Хто виправить Катрусину помилку?
В. Сухомлинський: Як Сергійко навчився жаліти
- 13 Бібліотена Голубни-книголюбни
- 14 В. Сухомлинський: Протоптали стежечку
**: Щирий друг
- 15 Наше листування
- 16 Нові книжечки для дошкільнят!
Галерія "Готуйсь", Майстеркування

ЗЛІПИМ БАБУ СНІГОВУ

Білий сніг, рихлий сніг
Прилипає нам до ніг.
Зліпим бабу снігову,
Розмалюєм, як живу.
А замерзнуть рученята,
Будем снігом розтирати!

УСЬОМУ НОВАЦТВУ, ВСІМ УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ,
ВСЬОМУ ПЛАСТУНСТВУ —

ВЕСЕЛИХ ТА ЩАСЛИВИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ПЕРЕСИЛАЄ „ГОТУЙСЬ” ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Редакція й Адміністрація „Готуйсь”

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Надворі темніє,
Сніг густий паде,
Стежкою в завії
Хтось до нас іде.

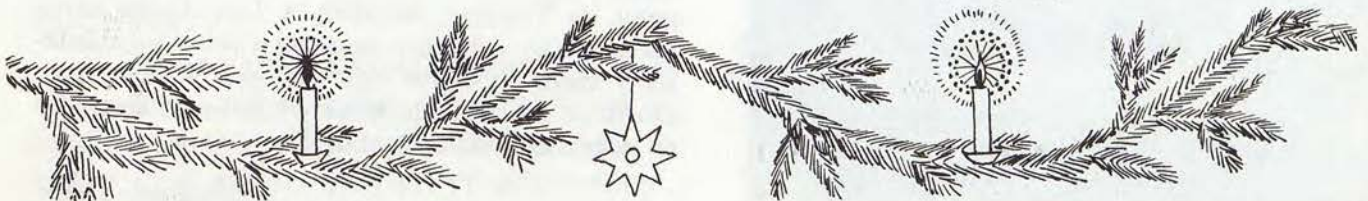
Двері відчинились,
Блиснула звізда!
Новаки це милі!
З ними — коляда.

Що лежить на снізі
В яслах Божий Син,
Мир дасть Україні,
Іроду загин!

Ця сама колядка,
Той святковий спів,
Що в отроків княжих
В джурів, козаків.

Ту саму колядку,
Почерез віки,
Принесли нам в хату
Нині новаки!

Сестричка Лєся

СВЯТ-ВЕЧІР

Різдво, Свят-Вечір, колядки, дідух, калач, перша зірка, ялинка, янгол з подарунками — скільки чару й незабутніх моментів залишають вони дітям. Саме дітям найбільше. Бо діти щиріше й глибше піддаються чарам уяви, вони вірять і живуть в прекрасному світі фантазії.

Чи знаєте, чому стільки всяких вірувань і традицій має наш народ у зв'язку з релігійними святами? Наш народ тисячоліттями близько жив з природою, відчував її красу, знав багато про неї, любив її. Через природу відчуває і Бога, Його всемогутність, має любов до людини й до всього живого.

А Різдво — народження Ісуса, який став людиною, щоб навчити людей праведно жити, щоб відкупити провини людей, що почали були забувати про Бога й Його заповіді.

Скільки чудових звичаїв створив наш народ для його святкування?..

Ісус — Син Божий не народився у пишній палаті, але в убогій стайні на сні. І це тому, що Бог хотів виявити більше уваги для бідних, покривджених долею.

Свят-Вечір — коли наші предки вірили й ми за ними віримо, що на вечерю до нас живих у цей вечір приходять всі померші предки — це надзвичайне свято. Тому й ми його переживаємо глибоко, а спомини дитинства, рідного батьківського дому ніколи не зникають з нашої пам'яті.

Колядування — оспівування події народження Христа таке радісне й величне, що нікому його не вдасться заборонити. Ось комуністи старалися це зробити, але воно тепер відроджується. Влада старається надати колядкам інший зміст — співати про колгоспи, але діти знають справжні християнські колядки.

Не кажемо про вас — дітей, які живуть у вільних країнах.

Дідух — вірування ще поганське. Але воно гарне. Це віра в безсмертність душі. Дух наших дідів, предків у символі снопа збіжжя стоїть на почесному місці на покутті, щоб бути з нами на Святій Вечері. Калач символізує сонце, сплетення родини тісними вузлами тепла, любови.

І перша зірка, що своїм світлом сповістила всьому світові про народження Ісуса, довгими століттями пов'язана з українським народом. Коли вона з'явиться, родини починають вечеряти. Треба постити аж до цього моменту. Тому діти так вичікують її появи. Бо й по вечері чекає їх неабияка радість. Під ялинку приніс янголик подарунки.

Дорогі діти! І Ви будете пам'ятати чар Святого Вечора, якщо будете розуміти його символіку, якщо будете переживати його щирим захопленням. А захоплення буде тоді, коли думатиме про предків, про всіх, що в небезпеках, в тюрмах, що не мають домів, родин. Хай летять Ваші думки й почування до родин в Україну, до Ваших ровесників. Вгадуйте, як вони святкують Свят-Вечір. І не забудьте поставити одне накриття для душ тих, які віддали своє життя за волю і добро нашого народу, за Україну. Засвітить у Свят-Вечір окремо пластову свічку єднання з усіма українцями у світі. Думайте тоді про усіх і "про тоті, що їх не знаєте". Це великий момент, коли його переживаємо всі спільно.

Сестричка Тоня

Чудо в хаті розбійника

(Переназ)

Коли в Вифлеємі народився Ісус, то звіздари пророкували, що ця Дитина колись відбере царство від царя Ірода.

Ірод дуже налякався й сказав воюкам знайти Ісуса й вбити Боже Дитятко. Але Янгол остеріг Йосипа і Матір Божу, щоб вони втікали.

Йосип і Марія швидко зібралися в дорогу й рушили аж до Єгипту, де вже не сягала влада Ірода. Добрі люди допомагали їм, приймали на нічліг і переховували від ворога. Ішли вже три дні й три ночі в холоді й голоді. Аж одного вечора стали перед якоюсь печерою в скалі. Грубий пень дерева завалював вхід, а густий дим виходив крізь малий отвір з печери. У печері чути було плач дитини. Йосип застукав палицею до деревища.

— Хто там? — озвався з печери голос жінки.

— Ми втомлені подорожні! — сказав Йосип. — Пустіть нас, дозвольте завітати й відпочити. Зі мною жінка й дитина примірають з утоми. Майте Бога в серці!

— Я маю Бога в серці, — відповіла жінка. — Але мій чоловік розбійник й от от має повернутися додому. Коли вас застане, то вб'є вас і мене!

— Не бійся, сестро! — озвалася Мати Божа. — Господь Бог, що опікується нами, оборонить нас і тебе перед твоїм чоловіком.

— Хіба впущу вас на хвилину, — сказала жінка, відвалюючи важку колоду з перед печери. — Відпочиньте трохи й утікайте, щоб вас не застав тут мій чоловік.

— Приготуй купіль моїй дитині, якщо можеш, добра сестро! — сказала Мати Божа. — І скажи, чого твоя дитина плаче.

— Воно хворе біднятко, — відповіла жінка. — Дивіться, які рани по його тілі. Це, мабуть, нара за гріхи мого чоловіка, що багато людей повбивав і пограбував.

Жінка приготувала купіль і Мати Божа поклала Ісусика в теплу воду.

І тоді саме почули всі тупіт коня, чути було, що хтось счочив з коня. За хвилину дикий розбійник впав до печери.

— Кого ти пустила до хати? — закричав розбійник диким голосом. — Я вас усіх тут поріжу!

І замахнувся ножем на святого Йосипа. Однак рука його закам'яніла в повітрі.

Розбійник не міг рушитись. Так він стояв переляканий. А тим часом Мати Божа вийняла з купелі Ісуса, обсушила Його, вповила в пеленки, накормила й сказала:

— Сестро, викупай свого хворого сінка в тій воді, щоб Господь об'явив свою ласку.

Жінка здивувалася, хвилину завагалася, але згодом занурила свою дитину в тій воді, що в ній купався Ісус.

І сталося чудо. З дитини зникли рани й струпи. Хлопчик був чистий, білий і здоровий. Почав весело сміятися.

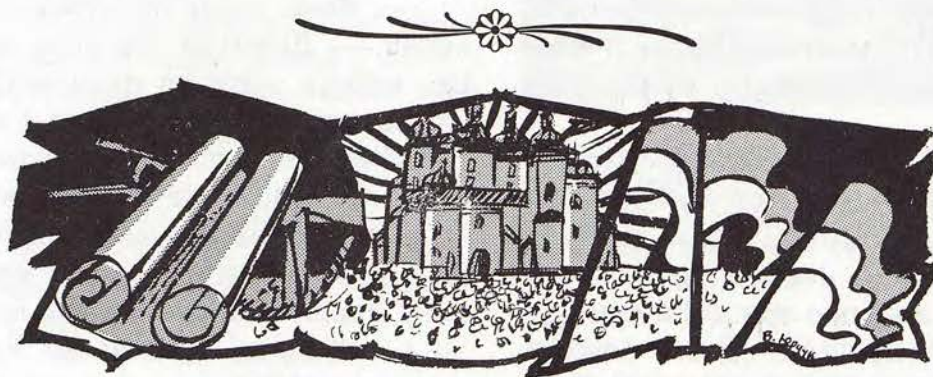
Побачив це розбійник і щира вдячність збудилася в його твердім серці. Ніж

випав з його руки, рука зм'якла й почав нею рухати розбійник. Він упав навколішки перед Матір'ю Божою:

— Великий наш Бог! Буду молитися, величати Його! Каюся, жалую того, що стільки гріхів я вчинив. Ласку нам покажіть, не відходьте від нас!

Він став просити, щоб гості лишилися наніч. Вони послухали. А досвіта вивів їх на добру дорогу й відпровадив далеко-далеко. Покинув своє злочинне ремесло і став одним з перших примірних християн.

За "Дзвіночком"

ДВАДЦЯТЬ ДРУГЕ СІЧНЯ

Тоді в нас прапори цвіли,
Тоді яснів у сонці шлях;
Думки злітали, як орли,
Гуділа дзвоном вся земля.

Тоді сповнилось було те,
Що обіцяв Кобзар Тарас,
Всміхалось сонце золоте
Над Україною в той час...

Бо була вся земля одна,
Сім'я велика і єдина,
Був нарід паном на ланах
І панувала Україна.

І Божий глас серед пісень
Летів, як грім, понад світами —
Та ще прийде знов світлий день
І зацвітуть степи полками!..

Б. Х. (З дитячого журналіка „Дзвіночок”).

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ СВЯТО СВОБОДИ ПІСЛЯ РЕВОЛЮЦІЇ 1917 РОКУ

Проголошення самостійності Української Держави на площі

св. Софії в Києві 22 січня 1918 року — картина мистця
Петра Андрусєва.

Року 1654 українська козацька республіка об'єдналася з московським царством для спільної оборони перед нападами Польщі. Московський цар обіцяв українцям не порушувати їхніх козацьких вольностей і не втручатися у внутрішнє життя України. Та слова його були облюдою. Після смерти Богдана Хмельницького загарбницька Москва швидко знищила вольності України й тяжко поневолила український народ. Ця московська неволя тяглася понад 250 років.

Деспотичне московське царство згодом стало називатися Росією. Крім українців, Росія ошуканством або силою поневолила також багато інших народів. За це справедливо прозвано Росію в'язницею народів.

Десятого березня 1917 року в Росії відбулася революція. Повстало військо й робітники. Свавільна царська влада була знищена. Українці, фінляндці, грузини, поляки й інші з більших народів проголосили свою незалежність від Росії. Почали вони будувати свої республіки. Створився й український уряд — Українська

Центральна Рада, який zorganizувач у Києві 3 квітня 1917 року велике свято свободи.

На вулиці міста вийшло тисяч сто людей. Почався радісний урочистий похід. Над цим людським потоком майоріли сотні українських прапорів. На деяких були написи: "Ще не вмерла Україна!", "Душу й тіло ми положим за свою свободу!", "Нехай живе вільна Україна!", "Всі за одного й один за всіх!" На інших прапорах було видно портрети Тараса Шевченка. На одних вулицях оркестри грали українські марші, на інших — хори співали українських пісень. Люди раділи й того, що знищено тиранську російську владу, що Україна стала вільною. Знайомі весело віталися й цілувалися.

У центрі Києва, на міському майдані, відбулося віче. Голова Української Центральної Ради — професор Михайло Грушевський, виступив з привітом і поклоном українському народові на його звільненій землі. Він закликав усіх свідомих громадян до праці для добра свого

народу. Показуючи на портрет Шевченка, він казав:

— Перед лицем найкращого сина нашого народу, невмирущого генія нашого слова, великого пророка нашого визволення присягнімо, що всі ми одностайно станемо до праці. Що всі ми будемо старатися створити нове й краще життя для звільненого українського народу.

У відповідь на це з грудей присутніх залунало радісне:

— Присягаємо, присягаємо! Слава Вільній Україні!

ВІЛЬГЕЛЬМ ТЕЛЬ

Понад шістсот вісімдесят років тому Швейцарія була підкорена Австрією. Керував тоді Швейцарією Геслер, воєвода австрійського короля.

Геслер був дуже жорстокий і пихатий. Захотілося йому познущатися з швайцарців. Наказав він повісити на стовпі свого бриля,¹⁾ і кожен, хто проходив мимо, мусив йому вклонитися. Коли б хто не вклонився, того мали люто карати.

Проходив якось повз того стовпа селянин Вільгельм Тель із малим сином і не вклонився. Австрійська сторожа обох їх схопила і привела до Геслера. Про Вільгельма Теля знали, що він найкращий стрілець із лука. За тих часів пальної зброї ще не було. Геслер наказав поставити малого хлопця за якихось 80 кроків і покласти на його голову яблуко. Батько мусив з одного разу вистрелити в яблуко. Тоді обох їх відпустять. За невиконання ж наказу — Геслер загрозив обох їх убити.

Тель наготував дві стріли, прицілившись одною і збив яблуко з голови сина. Геслер запитав.

— А навіщо ти наготував другу стрілу?

— Якби я першою схибив і вцілив сина, то другою я убив би тебе, — сміло

відповів Тель.

Почувши це, мстивий та жорстокий Геслер наказав занувати Теля в кайдани і завів його до в'язниці у своєму замку.

Треба було перепливати через глибоке озеро чотирьох кантонів.²⁾ Коли Геслер із слугами й Вільгельмом Телем впливли човном на середину озера, знялася буря. Великі хвилі почали кидати човном на всі боки, загрожуючи перекинути човен. Слуги ніяк не могли самі скерувати човна до берега. Почали просити Геслера, щоб дозволив розкувати Теля й посадити керувати стерном. А Тель був вправний стерничий. Геслер дозволив розкувати ув'язненого. Тель зумів скерувати човна до берега. Але підпливши, раптом вистрибнув на землю, човна відштовхнув ногою і втік. Та слуги все ж добилися до берега і всі висіли з човна.

У горах Тель підстеріг Геслера, вцілив стрілою і забив. Після того він приєднався до трьох інших швайцарців, що поклялися боротися за звільнення своєї батьківщини. Гуртом вони підняли повстання і Швейцарія звільнилася від чужого ярма.

(За Михайлом Драгомановим)

¹⁾ капелюха

²⁾ провінцій

Дума про Івася Коновченка

У місті Черкасах жила вдова Коновченко із синком Івасем. Івасів батько козакував і згинув у боротьбі з татарами. Івась часто згадував батька. Бачив батька як приїжджав на коні, в червоному жупані, в синіх шараварах, в козацькій шапці і червоних сап'янцях, з шаблею при боці. Часто брав Івася на коліна, оповідав йому про життя козаків на Січі, про героїську боротьбу з татарами, наспівував пісню про Байду.

Івась тільки й ждав, щоб вирости й піти на Січ. Як батько загинув, то мати зразу заховала усю зброю, щоб Івась забув за Січ і став мирно працювати на землі хліборобом.

— Ти, Івасю, будеш у мене господарем, — казала, — навчишся волами орати, за плугом ходити, жито сіяти. Це буде велика поміч матері, а тобі честь і слава в людей...

— Ні, мамо. Не хочу я бути домарем, гречкосієм. Хочу на Січ, козакувати, як батько мій.

Мати з жалю розплакалась:

— Треба синку мирно жити, по-божому! Треба землю полюбити, а не шаблю. Шабля — смерть, а земля — хліб, життя.

— Кажете, мамо, земля — хліб, життя. А прийде татарин забере в нас хліб і відбере в нас життя. Треба ж комусь і з шаблею обороняти землю і життя.

— Буде з нас, синку, що вже батька втратили. Чому якраз тобі ризикувати життям?

— А тому, що ми козацький рід! Мій дідко козакував, батько, і я буду козаком, — мовив Івась, а мати й чути не хотіла.

Саме в той час корсунський полковник Филон закликав до походу на татар. Почув про це Івась і став готуватись у дорогу, у похід на татар, щоб помститись за смерть батька. Прийшов він до матері та й каже:

— Поблагословіть мене, мамо, я піду з полковником Филоном лицарської слави добувати, за віру християнську воювати!

Як почула це мати облилась сльозами:

— А хто ж нам, синку, землю пооре, жито посіє? Хто догляне мою старість?

— Не журіться, мамо, знайдуться люди, ті, що люблять це діло, а мені судилося бути козаком. Коновченки ніколи не були гречкосіями.

Просив Івась маму, щоб продала чотири воли й купила йому доброго коня, але матері тяжко було з цим погодитись. То Івась підшукав батьківську стару рушницю й тайкома пішки пустився до козацького табору, що був далеко в степах. У дорозі зустрів його старий Клим.

— Куди ти, синку?

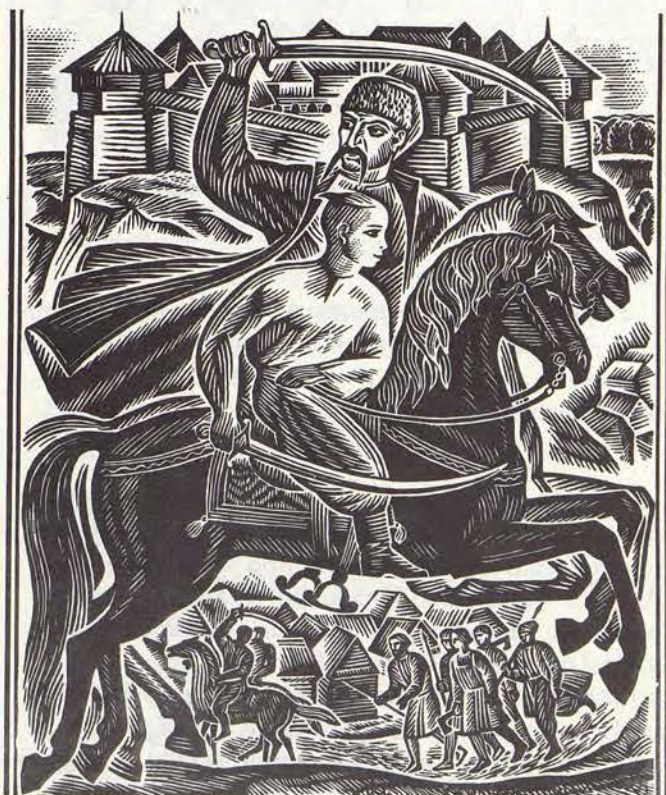
— Іду до полковника Филона, зголошусь у похід на татар...

Клим поглянув на хлопчину, з рушницею, що сягала землі, і розсміявся.

— Такими козаками далеко не зайдемо, прапора не вдержимо, — сказав наче про себе, посміхнувшись під вус.

— Сідай краще, хлопче, на віз, підвезу тебе до матері.

— Ні, дядьку, перекажіть матері, що я тепер належатиму до корсунського полку, — сказав Івась, поправляючи батькову шапку, що спадала на очі, — а ви допоможіть там матері на полі!..

— Матері поможу, а ти ще трохи набий ноги, розглянься та й вертайся додому, бо не одну ще кулешку треба з'їсти, сину, щоб бути козаком.

“Кпить собі дядько з мене. Але він ще почує, хто такий Івась Коновченко!” — подумав Івась.

Сонце уже було розпанахало своє золотаве шатро над табором, як Івась добився до полковника Филона.

— Що ти, сину, скажеш нам? — запитав полковник. — Де ти таку ружницю роздобув?

— Ружниця мого батька, вона й привела мене сюди. Я, Івась Коновченко з Корсуня, хочу йти на татар, пімстити смерть свого батька, козацької слави добувати!..

— Знав я твого батька; але ж ти, синку, ще малий — козацької крові ще не бачив, побачиш та й налякаєшся... У похід вибираються тільки старі, досвідчені козаки.

— Е, пане полковнику, візьми ти каченя, старе й мале, та пусти на Чорне море — чи не попливе мале так само, як старе?

Здивувався полковник розумові хлопця:

— Ну, що ж, і таке козацтво в нас буває. Приставай, знайомся з нашими козацькими звичаями, а там побачимо!

Мати ждала сина, виглядала у вікно, але до матері тільки слава долігала про славного молодця Івася Коновченка, про його перемоги у боях з татарами. Низенько кланялись люди Коновчиси помагали їй у праці, завесновували землю, помагали в жнива.

Одного дня, немов у сні, з'явився на воротах Івась у козацькому одязі й зброї. Мати з радістю зустріла сина, обнявши вітала з перемогою.

— Благословіть, матінко, у дальшу дорогу! — сказав Івась, схиливши голову. Мати вивела із стайні вороного козацького коня.

— Іди, сину, захищати нашу батьківщину Україну! Повертайся з перемогою! Хай Господь береже тебе у своїй опіці!

Зеленілись поля, під співом жайворонків, а після вкривались золотим збіжжям. До сіл і міст прибивалась пісня про перемоги Івася Коновченка. Мати ждала, прислухаючись до далеких пострілів гармат. І одного дня прибилась у вікно вістка — “Івась Коновченко погіб лицарською смертю, у переможній боротьбі з татарами”.

Забрали козаки тіло молодого лицаря-героя, викопали глибоку яму й поховали:

Із оружжя стріляли,
Козацьку славу прославляли,
Семиперстную могилу висипали.

Погіб Івась Коновченко, а слава про нього вічна у піснях.

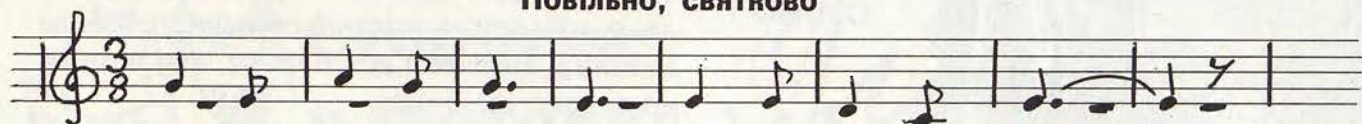

НОВАЦЬКЕ РІЗДВО

Музина: Оксана Тарнавська

Слова: Леся Храплива

Повільно, святково

1. За-сві- ти- ли зо- рі, яс- но се- ред піль,
3. Ру-чень-ки Ди- тя- ти їх бла- гос-лов- лять,

Ян- гольсь-кі хо- ри чу- ти звід- у- сіль.
Вчи- ти- ся, зрос- та- ти, во- лі до- бу- вать.

На ве- ли- ке свя- то роз- дзво- нив- ся дзвін:
Во- лі до- бу- ва- ти у ве- ли- кі дні,

І дуть во- ни від- да- ти Бо- го- ві по-
Прав-ду знов ві- та- ти в рідній сто- ро-

клін. І- дуть во- ни від- да- ти
ні. Прав- ду знов ві- та- ти

Бо- го- ві по- (Замість деклямації на тлі
в рід-ній сто - - ро- клін. другої строфи мелодії можна
ні. співати другу строфу словами).

Засвітили зорі ясно серед піль,
Янгольській хори чути звідусіль.
Радощами свята сипле іскри сніг,
Новаки завзято йдуть з чужих доріг.

На велике свято роздзвонився дзвін:
Йдуть вони віддати Богові поклін.
Зірка просвітила до вертепу шлях,
Де Марія Сина бавить на руках.

Чути вам колядки стародавній спів:
Божеє Дитятко в колі новаків!

Рученьки Дитяти їх благословлять
Вчитися, зростати, волі добувати.

Волі добувати у великі дні,
Правду знов вітати в рідній стороні.

Хор закінчує мурмурандом п'яту лі-
нію мелодії.

2. Хор: мурмурандо два перші рядки.
На тлі мурмуранда третього і четвертого
рядка деклямація:

"Зірка просвітила до вертепу шлях

СВІТЛО

І

ЖИТТЯ

Наша Галактика складається з-понад ста мільярдів зірок, і кожна з них — це надзвичайно розжарена газова куля. Багато зірок є центрами великих планетних систем. Серед них і наше Сонце — звичайна зірка Чумацького Шляху.

Звичайна зірка... Але для нас Сонце велике й могутнє! Наша планета з безкраїми степами й пустелями, ріками й лісами, морями й океанами в порівнянні з Сонцем ніби горошинка поряд з великим кавуном.

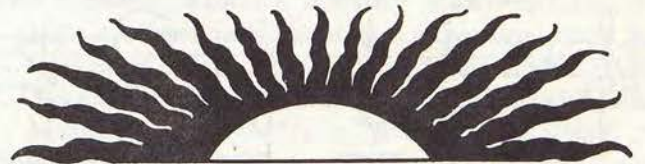
Сонце випромінює в простір величезну енергію. Лише частки енергії, що її Сонце випромінює за одну секунду, стало б на те, щоб розтопити довкола нашої планети шир льоду завтовшки в тисячу кілометрів й утворену з нього воду закип'ятити. Крізь 150 мільйонів кілометрів холодного космічного мороку маленьку частку тієї енергії сонячне проміння приносить і на нашу Землю. Соняшне проміння, соняшне світло — це енергія щедро небесного світила.

Вчені підраховали, що на одного жителя нашої планети щодоби в середньому витрачається — на опалення, транспорт, виробництво, зв'язок, на прожиток

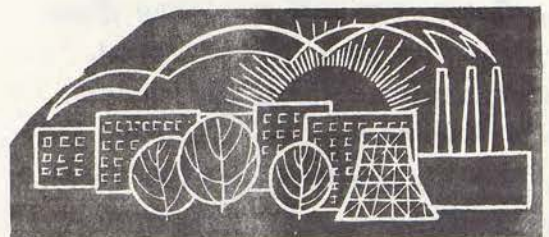
— сорок мільйонів калорій — чотириста калорій на секунду! Для Землі це дуже багато, а для Сонця — дрібниця. Лише одна мільярдна частка сонячного тепла змогла б замінити все паливо, яке щоденно згоряє на Землі.

Сонце породило життя на нашій планеті. Було це дуже давно, мільярди років тому, але й зараз усе живе, — і ми теж з тобою, читачу, — своїм існуванням задячуємо соняшному світлові. Якби раптом погасло Сонце, настав би такий холод, що замерзло б й затверділо б навіть повітря. Земля перетворилася б на мертву кулю і так, скута товстим шаром крижаної атмосфери, пливла б серед вічної темряви.

Уривок з "Промінь велетень"
Григорія Карпенка, "Веселка", Київ 1967

Я мала сніжинка,
Снігова дитинка,
З неба я злітаю,
З вітром все гуляю...
Гоп, гоп, гопай... да!
Хай весь вік живе зима!

Сторінки пластових МАЛЯТ

К. Вагилевич

МОЛИТВА

Боже наш, небесний Отче,
Дякую Тобі за сонце,
І за весь Твій любий світ:
За повітря, воду, хліб;
За одягу й теплу хату,
Дякую Тобі, наш Тату.

Сонце це Твоя рука,
Тепла, батьківська, — яна
Нас годує, напуває,
Одягає, огріває
І дає з ясного неба,
Все, чого нам тільки треба.

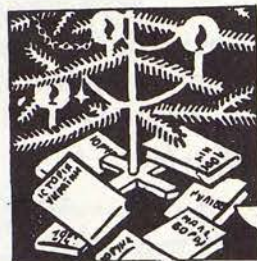
Дай же, наш небесний Отче,
Щоб ясна була як сонце
І моя мала душа,
І щоб Україна вся
Світлом правди і добра
В наших душах зацвіла.

Ялинка

Ох, на згадку вже про неї
Кожна тішиться дитинка!
Що то, що то на Свят-Вечір
Принесе мені ялинка?

Ми не знаєм, що кому там
Принесла ялинка гожа,
Та вгадала нашу мрію
Пресвята Дитинка Божа:

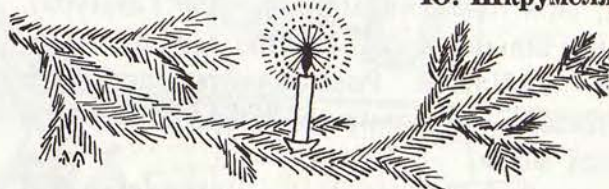

Замість ласощів, цукерків
І помадок солоденьких,
Нід ялинкою знайшли ми
Всім книжечок новеньких!

Це Твій знак, щоб полюбили
Книжку українські діти, —
Бо хто книжку, знай, полюбить,
Лиха не буде терпіти...

О, Ісусику Маленький,
Що родився у ясині,
Це Твій знак, що нам потрібна
Тільки добра книжка нині!

Ю. Шкрумеляк

Віддайте

Малий хлопчик просить гостя:
— То мені мама дала цей шматок
торта!
“Я ж нічого не взяв!”
— Але ви сіли на нього.

ХТО ВИПРАВИТЬ КАТРУСИНУ ПОМИЛКУ?

Був собі тато, і була собі мама, і мали вони три доні: Марусю, Ганнусю і Катрусю.

Маруся ходила до школи, Ганнуся — до садочка, а Катруся вдома бавилася ляльками. Раз вона сказала сестричкам:

— Тепер я наймаліша, то бавлюся дома. Але як стану великіша, то також піду до школи.

Маруся і Ганнуся засміялися.

— Ой, як вона смішно говорить!

Катруся надула губки, трошки подумала і сказала:

— Не смійтесь! Я попрошу маму, і вона навчить мене говорити несмішно.

Мама була в сусідній кімнаті й чула розмову своїх доньок.

— Справді не смійтеся з неї! — промовила. — Вона менша від вас — і, взагалі, між нами найменша. Ти, Ганнусю, від неї більша, а ти, Марусю, між сестричками найбільша. Розмовляйте частіше з Катрусєю й допоможіть їй добре навчитися рідної мови.

— Добре, матусю! — відповіли дві старші дівчинки.

Катруся всміхнулася:

— Ага, я вже знаю: треба казати не маліший, а менший, і не великіший, а більший. Як я буду більша, то навчусь добріше говорити.

Маруся й Ганнуся вже не засміялися, лише хіхкнули.

— Ану, виправте її! — сказала мама. — Чи ви, дітки, вміли б виправити Катрусину помилку? Спробуйте?

Роляник ("Веселка" ч. 8-9, 1966)

ЯК СЕРГІЙКО НАВЧИВСЯ ЖАЛІТИ

Маленький хлопчик Сергійко бавився біля ставка. Він побачив дівчинку, що сиділа на березі.

Коли Сергійко підійшов до неї, вона сказала:

— Не заважай мені слухати, як хлюпають хвилі.

Сергійко здивувався. Він кинув у ставок камінець.

Дівчинка запитала:

— Що ти кинув у воду?

Сергійко ще більше здивувався.

— Невже ти не бачиш? Я кинув камінець.

Дівчинка сказала:

— Я нічого не бачу, бо я сліпа.

Сергійко від подиву широко розплющив очі й довго дивився на дівчинку. Так, дивуючись, він і додому прийшов. Він не міг уявити: як це воно, коли людина нічого не бачить?

Настала ніч. Сергійко ліг спати. Він заснув зпочуттям подиву. Серед ночі Сергійко прокинувся. Його розбудив шум за вікном. Шумів вітер, в шибки стукав дощ. А в хаті було темно. Сергійкові стало страшно. Йому пригадалася сліпа дівчинка. Тепер хлопчик уже не дивувався. Його серце стиснув жаль.

Як же вона, бідна, живе в такій темряві?

Сергійкові хотілося, щоб скоріше настав день. Він піде до сліпої дівчинки. Не дивуватиметься більше. Він пожаліє її.

Василь Сухомлинський

Дорогі Діти!

З Різдвом Христовим і Новим Роком вітаю Вас. Хай принесе Вам свято Різдва і Новий Рік багато радості, добра в серця, успіхів у науці, охоти дбати про свою новацьку поведінку. Щоб Ваші щоденні добрі вчинки зближували Вас до Бога й України, щоб тішитися могли Вами не тільки найближчі, але всі люди, з якими зустрічаєтесь.

Забавляйтесь корисними іграми, щоб краще знати українську мову й життя — минуле та сучасне нашого народу.

1. Загадка з доповнення букв.

До кожного слова додати на початку (на місці хрестиків одну букву так, що постануть нові слова). Ті початкові букви, що їх маємо додати, читані згори вниз, дадуть два слова, що їх часто уживаємо в різдвяному часі.

+ ІКА	+ КАРБИ
+ ВАННА	+ ЮЛЬКА
+ МАГ	+ РАБ
+ УДАР	+ ЛАДА
+ АРКА	+ РУСЬ
+ КАЗАТИ	+ ГЕКАТИ

2. Літературна ломоголовка. З поданих побіч 6 прізвищ українських письменників узяти з кожного по одній букві і не змінюючи порядку їх усталення, скласти прізвище славного українського байкаря.

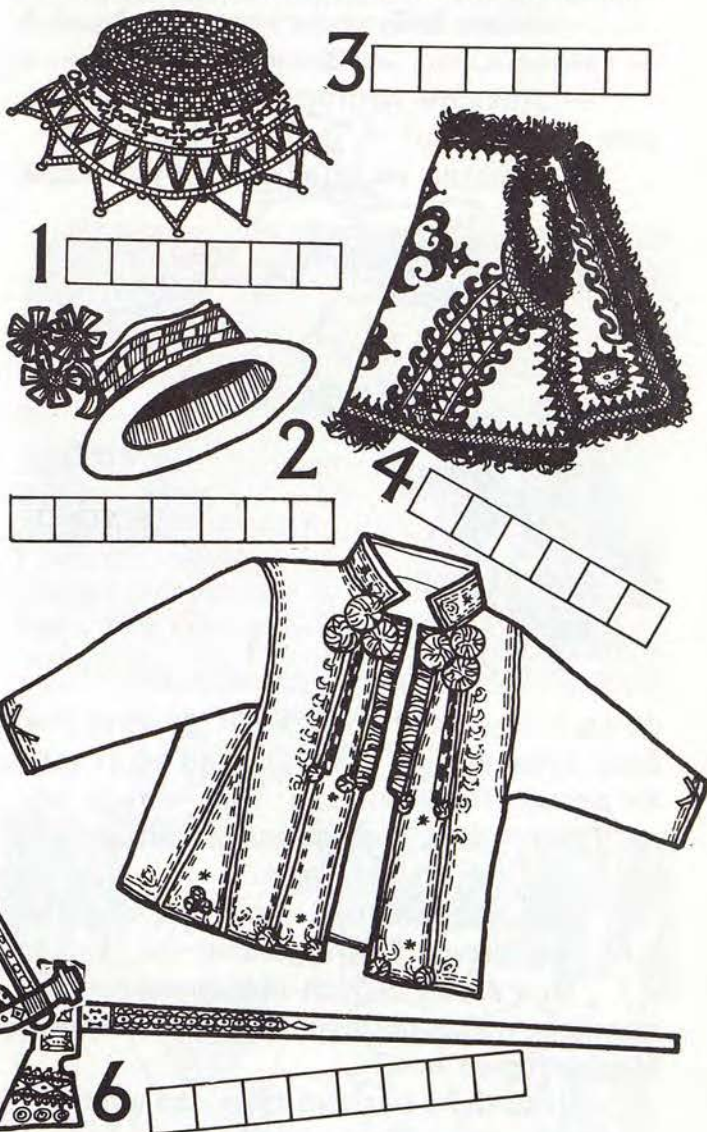
1. Драгоманів
2. Куліш
3. Гребінка
4. Барвінський
5. Грінченко
6. Шашкевич

3. З порозкиданих складів й окремих букв складіть новорічне вітання.

на, щоб, кра, вро, ще, рік, Сій, ди, жи, ло, то, ся, ро, у, то, як, ця, й, ка, ця паш, щас, на, Но, Рік, вий, пше, здо, на, в'я ро, ди, ся, ни, ся, ни, тя, цей.

УСІ ВИ, МАБУТЬ, ЗНАЙОМІ З ПРЕДМЕТАМИ. НАРИСОВАНИМИ НА ЦІЙ СТОРІНЦІ — ЦЕ

ЧАСТИНИ НАРОДНОЇ НОШІ ГУЦУЛІВ, ЯКОЮ ГОРДИТЬСЯ УСЯ УКРАЇНА. АЛЕ ЧИ ВМІЄТЕ ВИ НАЗВАТИ ЦІ ПРЕДМЕТИ ІМЕНАМИ, ЩО ЇХ ВЖИВАЮТЬ ГУЦУЛИ? ПОПРОБУЙТЕ ВИПОВНИТИ КВАДРАТИКИ ПОПІД РИСУНКАМИ, ПО ОДНІЙ БУКВІ У КОЖНОМУ.

Люблю прислухатися до співу колядок. Заглядатиму до Ваших домів, щоб бачити — як шануєте Ви свої прекрасні різдвяні звичаї й традиції.

Христос Родився!
Ваша Голубка-книголюбка

ПРОТОПТАЛИ ДОРІЖКУ

Вночі була хуртовина.

Намело кучугури снігу.

Рано-вранці до школи йшло троє дітей: Юрко, Михайлик і Ніна.

Скрізь на подвір'ях видно людей.

Чоловіки, жінки, діти відкидали лопатами сніг, прокладали доріжки.

Ось хата бабусі Марії. Вона живе одна-однісінька. Зупинились діти біля бабусяного подвір'я. Нікого не видно.

— Як же бабуся до колодязя йтиме?
— сказав Юрко. — Снігу стільки...

— Давайте протопчемо доріжку від хати до криниці! — порадив Михайло.

Діти пішли на подвір'я бабусі Марії

по глибокому снігу. Від воріт до хати йти було дуже важко. А від хати до воріт трохи легше. Пройшли два, три, чотири рази. Протоптали доріжки від воріт до хати і від хати до колодязя.

Стомлені, спітнілі, але радісні діти йшли до школи. Вони думали:

“Ось зараз бабуся Марія вийшла на подвір'я, побачила доріжки. Радіє бабуся Марія. Дякує нам”...

Дітям було радісно тому, що вони думали про це.

У одного чоловіка був великий собака. Постарівся той собака і вже не міг стерегти господарства. Не захотів господар дурно годувати собаку.

Вибрався з ним на човні на озеро і взяв з собою доброго мотуза й камінь. Одпливши далеченько від берега, став він камінь на шнур в'язати. Дивиться на нього собака своїми розумними очима, ніби тямить, що хоче чинити хазяїн. Прив'язав той дядько камінь на шию собаці, підвівся і, штовхнувши пса чоботом, скинув його у воду.

Собакану зник у воді. Але човен раптом дуже перехилився на один бік, хазяїн сам упав у воду. Хвиля захвилювала, вода залила його. Чоловік потопав.

Коли чує, хтось тягне його. Дивиться, а то собака його. Камінь з його ший відв'язала хвиля. Собака кинувся рятувати хазяїна. Вхопив його зубами за одягу, вплив з ним на берег і простягся, ледве дихаючи.

Заплакав дядько, обняв собаку й гірко йому було..., соромно перед твариною. До самісінької смерти годував і жалів він свого щирого друга.

НАШЕ листування

● Дорогий "Готуйсь!"

Посилаю Тобі знімок із сходин, які були 7-го жовтня тут у нас у Франкфурті. Наш Рій називається "Левики". Новачки й новаки приїжджають з різних міст. Ми на сходинах малювали й співали. Потім всі пішли до лісу з нашими сестричками. Наші сестрички називаються "Баба Макітра" (Маруся Боднарєнко) і Марина Горбач. По прогулянці ми співали разом з юнаками.

Готуйсь! Рома Зубенко (7 р.), Франкфурт.

Перший ряд зліва: Леся Блащан, Рома Зубенко, Миросла Зубенко. Другий ряд зліва: Дарія Демянів, ст. пл. Маруся Боднарєнко, Марія Блащан, ст. пл. Марина Горбач, Ігор Шляхтовський, Марія Остапчун.

● Дорогі "Левики!" Дякуємо за листа. Ми дуже втішилися, що Ваш Рій "Левики" написав до нас, що ми познайомилися. Ви мудрі — підписали свій знімок і бачимо Вас на ньому. Нам також дуже цікаво було знати, як відбуваються Ваші сходини. Вони були (як це видно на знімку) в якійсь бібліотеці. Вона така велика і так гарно упорядкована. Чия вона? Напишіть! Ми будемо дуже вдячні Вам якщо напишете щось про своє життя — про школи, до яких ходите, про Ваших батьків і братів та сестер, про те, звідки походять Ваші батьки чи дідуні й бабусі. Чекаємо на Ваші листи!

Готуйсь! Редакція

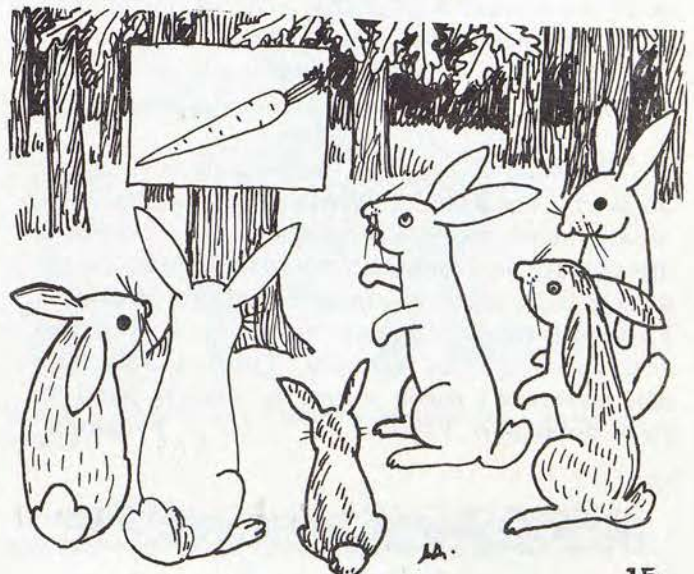
З листів з України до новачки Кассандри
Добрий день мила Кассандро! Одержала Твого листа. Наїлась того всього, про що Ти нам писала і радила їсти і тепер ледве-ледве вмістилась за столом, щоб написати Тобі відповідь. Не їла лише помаранч і бананів, вони в нас не ростуть. А взагалі, Ти дуже гарно пишеш, і я радію за Твої успіхи. Та й малюєш Ти добре! Киця на ганку будиночка зовсім подібна на нашу Знайду. А собачка в Тебе прив'язана за вушка, мабуть тому, що наїлась морозива й в неї болить шийка. Чи я вгадала? А Твоїм зайчиком, що напевне живуть у намальованому Тобою будиночку під червоним дахом, я написала віршик. Надсилаю Тобі також віршик про жабку, а Ти мені в наступному листі щонебудь намалюєш. Згода?

ЗАЙЧИКИ

Де ви були, зайчики?
У веселім гайчику.
Гралися там діточки
Рвали білі квіточки.

Дівчинка Мариночка
Дала нам морквиночку
Й хлібця по крайчику —
Ось що було в гайчику!

ЖАБКА КРАСУНЯ

У багно озерне трішки
Забруднила жабка ніжки.

Навкруг шийки звисли пуга —
Водяна тоненька руга.

Сірі очі мов колеса
Опустила жабка в плесо.

І сказала, склавши лапки,
“Я найкраща в світі жабка!”

На цьому й “До побачення!” Кассандро-
чко! Чекаю від Тебе листа і малюнків.

Твоя тітка Катя

Лист в Україну

Добрий день мила тьотю Катю! Я маю дуже багато приятельок. В англійській школі вони називаються: Ара, Кейт, Йота, Полин, Джені, Беверлі, Сула. У Пласті я маю Ларису, Марійку, Лесю, Таню. А моя учителька сестричка у Пласті називається Мотря. Я ще маю приятельок в українській школі: Таню, Ладю, ще одну Таню і Лесю. Моєю учителькою в українській школі є тьотя Леся. У школі ми кличемо її — пані Болотенко. Дякую за листа і вірш про моїх зайчиків. У нас в Канаді уже теж холодно. Привітайте від мене дісуся Федора.

Ваша Кассандра

Новачка Кассандра любить писати листи до родичів в Україні. А тітка Катя відповідаючи на листи, пише Кассандрі часто віршики й прикрашує їх різними малюнками. Мабуть багато більше новаків і новачок мають родичів в Україні й пишуть до них листи. Було б цікаво довідатися про це читачам “Готуйсь”. Бо всім нам хочеться і треба знати, як живуть наші діти й дорослі в Україні.

Редакція

КНИЖКА — СКАРБ ВЕЛИКИЙ... НОВІ КНИЖЕЧКИ ДЛЯ ДОШКІЛЬНЯТ

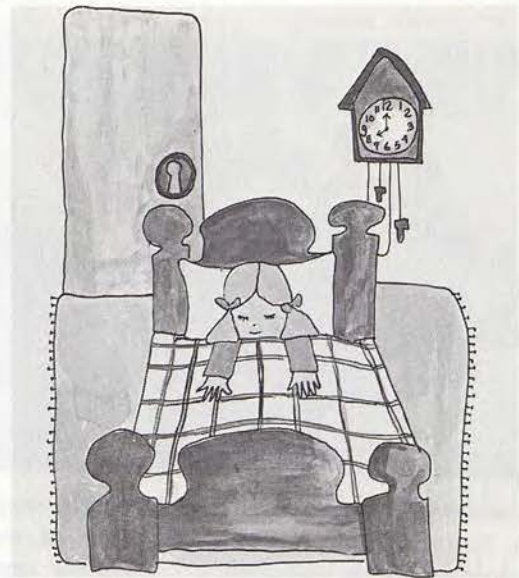
**МУШКА
МОТРУШКА**

БОГДАННА ГОРІХ—ЦМОЦЬ

ГОСТІ

БОГДАННА ГОРІХ—ЦМОЦЬ

Заходами молодих матерів появились три чепурні книжечки для дошкільнят **Мушна Мотрушка, Зайчин Натальчин і Гості**. Автором текстів є Богданна Горіх Цмоць, ілюстрації — Христини Новаківської Котович.

І розмір книжечок, і папір високої якости, що з нього легко змивати плями, і великий та виразний друк, і гумористичний, дотепний і повчальний зміст, і барвисті гармонійні кольори ілюстрацій — все це заохочує придбати ці книжечки на подарунки для малят.

Ціна однієї книжечки — \$3.75, трьох книжечок разом — \$10.00.

Замовляти можна: в Адміністрації “Готуйсь” (адреса “Готуйсь”) або

Bohdanna Cmoc
28 Marco Lane,
Ottawa, Ont. Canada K1S 5A2

Також можна дістати їх у ннигарні Arka-West
2282 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1N9

ГАЛЕРІЯ ГОТУЙСЬ

Дорогі Діти!

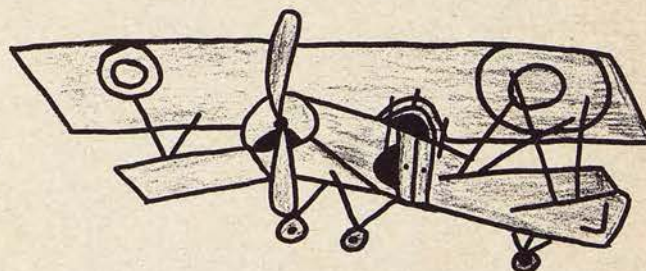
В минулому 1979 році — Році Дитини відбулося в світі багато виставок дитячої творчості. Дорослі люблять оглядати малюнки й рисунки дітей, бо в них багато дитячої уяви, думки, почувань. З них можна довідатися багато про те, як Ви уявляєте собі світ, чого бажаєте, чого Вам бракує, чи Ви знаєте й любите природу та людей.

Тому просимо Вас завжди присилати до "Готуйсь" свої рисунки й малюнки. Ми знаємо, що їх у Вас багато — малюєте часто скрізь, навіть там, де не слід (по книжках, по столах у школі!). Малуйте події у різдвяному часі. Присилайте! Чекаємо!

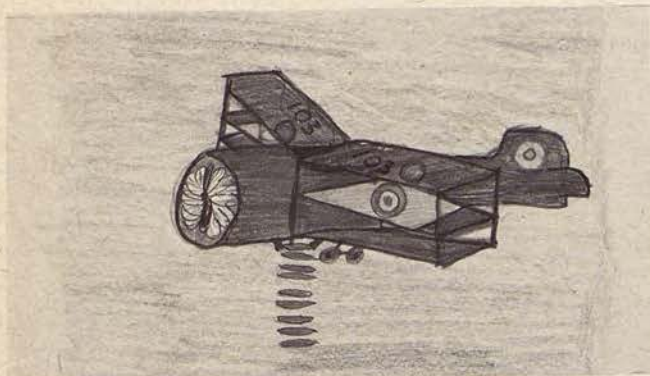
Сестричка Одарка

"Блискавка" — літак новачки Оксани Бугель

"Сопвіс Немел" — літак — рисунок новачки Арети Нормарницької

ГРІМ — літак — малюнок новачки Міни Яців

"АВТАК" — фантазійний літак-авто новачки з Торонта

"Іздець" — малюнок невідомого Жайворонка новачки з Торонта

Всі авторни повищих малюнків — новачки з Роя "Жайворонек", II-ге Гніздо "Перелетні" в Торонті.

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:
HOTUYS MAGAZINE

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна \$1.00

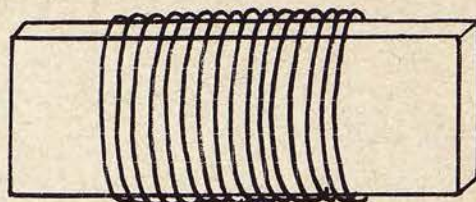
ЛЯЛЬКИ З ВОЛІЧКИ, ЛЯЛЬКУ, ЩО ТАНЦЮЄ

Потрібно:

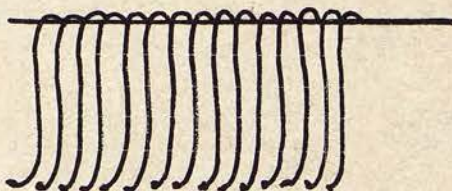
- 1) картону, волічки, нитки, ножиць
- 2) щетини (шерсть із свині, твердої щітки), корка, сірника, квасольки або картоплини.

Як зробити? Лялька з волічки. Намотати волічку на подовгастий картоник. Волічку протягти вниз. Звинути як показано на рисунку. Перев'язати волічку вгорі на головку й вниз, залишаючи по обох боках вільні нитки на руки й волосся. Волічку сплітаємо на руки й волосся. Внизу лишаємо вільну волічку на сукенку.

Лялька, що танцює. Ніжки робимо зі щетини, тулуб з корка, шийку з сірничка, голову з квасольки або картоплинки. Можна ще й руки приробити. Ляльку поставте на стіл і грайте по столі пальцями. Побачите, як лялька буде скакати.

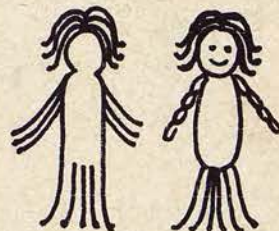
1

2

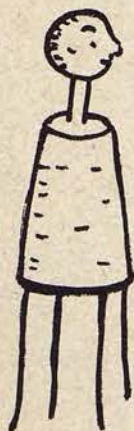
3

4

5

ВІНШУВАННЯ

Віншую Вам нині,
всі добрії люди,
нехай Божа поміч
завжди з вами буде.

Хай кожної днини,
кожної години
Бог благословить вас,
біда хай загине!

Худібка і бджілка
хай вам ся плекає,
град, вогонь і туча
нехай вас минає.

Коляда, коляда-колядниця,
добра з медом паляниця,
а без меду не така,
дайте, дядьку, п'ятака!

Коляда, коляда,
дайте, бабо, пирога;
як не дасте пирога,
візьму вола за рога.
Рогом буду трубити,
а воликом робити.

